

Budżet domowy

Budżet domowy

Autor/autorka

Zuzanna Kulpa

1. Etap edukacyjny i klasa

szkoła podstawowa - klasa VIII

2. Przedmiot

wiedza o społeczeństwie

3. Temat zajęć

Budżet domowy

4. Czas trwania zajęć

45 minut

5. Uzasadnienie wyboru tematu

6. Uzasadnienie zastosowania technologii

7. Cel ogólny zajęć

Uczeń rozumie, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe i potrafi zaplanować jego budżet.

8. Cele szczegółowe zajęć

1. Uczeń wyjaśnia, jak funkcjonuje gospodarstwo domowe; wymienia główne źródła jego dochodów.
2. Uczeń wymienia kategorie wydatków gospodarstwa domowego.
3. Uczeń planuje budżet gospodarstwa domowego.

9. Metody i formy pracy

praca indywidualna, pogadanka, wykład, burza mózgów, praca w grupie

10. Środki dydaktyczne

platforma zpe.gov.pl, Google Jamboard, arkusz kalkulacyjny np. Google, MS Excel (dla chętnych, w zależności od umiejętności uczniów), MS Forms (ankieta ewaluacyjna)

11. Wymagania w zakresie technologii

komputer, projektor, smartfony lub tablety (min. 1 na parę uczniów), dostęp do internetu

12. Przebieg zajęć

• Aktywność 1

- **Temat:** Moje dochody i wydatki – praca indywidualna
- **Czas trwania:** 5 min
- **Opis aktywności:**

Uczniowie przypominają sobie swoje dochody i wydatki z okresu ostatniego miesiąca i spisują je w zeszycie oraz podliczają ich łączną wartość (mniej więcej, gdyż zapewne nie będą w stanie dokładnie wszystkiego sobie przypomnieć).

• Aktywność 2

- **Temat:** Moje dochody i wydatki – wspólna refleksja
- **Czas trwania:** 5 min
- **Opis aktywności:**

Uczniowie dzielą się na forum klasy refleksją na temat swoich dochodów i wydatków. Nauczyciel pyta uczniów:

- o źródła ich dochodów oraz przykłady wydatków,
- ile osób miało większe dochody niż wydatki, a ile odwrotnie,
- czy trudno im było przypomnieć sobie swoje dochody i wydatki,
- czy zdarza im się planować z wyprzedzeniem dochody i wydatki.

• Aktywność 3

- **Temat:** Gospodarstwo domowe i jego budżet
- **Czas trwania:** 15 min
- **Opis aktywności:**

Nauczyciel podaje uczniom link do strony:

<https://moje.zpe.gov.pl/dolacz/14197500>

Uczniowie uruchamiają ją na smartfonach i zapoznają się z pojęciami oraz wykonują ćwiczenie 1. Pojęcia **budżetu, gospodarstwa domowego, nadwyżki i deficytu** zapisują do zeszytu. Jeśli niekażdy ma swój smartfon/tablet, mogą pracować w parach.

Następnie przyglądają się infografice o dochodach gospodarstwa domowego. Nauczyciel tłumaczy poszczególne rodzaje dochodów, odnosząc się do wiedzy uczniów na temat ich gospodarstw domowych. Przykładowe pytania:

- Czy ktoś z Waszych rodziny prowadzi własną firmę?
- Kiedy dostaje się emeryturę?
- Czy znacie jakieś przykłady świadczeń dla rodziców od państwa?

- Czy znacie inne sposoby na uzyskanie dochodu? (np. sprzedaż niepotrzebnych przedmiotów, wygrana w loterii, darowizna lub prezent)

Później nauczyciel przeprowadza z uczniami burzę mózgów „Jakie są wydatki gospodarstwa domowego” za pomocą aplikacji Jamboard. Link do tablicy można przekazać za pomocą Teamsa/maila/Messengera lub innego komunikatora, z którego korzystają uczniowie.

https://jamboard.google.com/d/1YVJOy0bGlnPiiKKVyCufD_roYqi-sbBS0KioqKP-KSs/edit?usp=sharing

Nauczyciel zwraca uwagę, czy pojawiły się wszystkie istotne kategorie i w razie potrzeby uzupełnia (żywność, ubrania, czynsz, opłaty za media, raty kredytów, podatek od nieruchomości, komunikacja, wydatki na leczenie, rozrywka, dodatkowe zajęcia, naprawy i remonty).

• Aktywność 4

- **Temat:** Planujemy swój budżet
- **Czas trwania:** 10 min
- **Opis aktywności:**

Uczniowie, pracując **w małych grupach** (3-4 osoby), tworzą **kwestionariusz budżetu domowego** swojej rodziny, który zapisują w zeszytach lub – jeśli potrafią i chcą – w aplikacji typu arkusz kalkulacyjny na swoim telefonie. Zapisują kategorie dochodów (np. pensja mamy, pensja taty, świadczenie wychowawcze) i wydatków (na podstawie wyników burzy mózgów), które występują w ich rodzinie i próbują zaklasyfikować je jako stałe lub zmienne. Korygują nawzajem swoją pracę, uzupełniając swoje pomysły i dyskutując nad klasyfikacją.

Nauczyciel monitoruje pracę grup i w razie potrzeby udziela pomocy, wyjaśniając, że ten sam wydatek może być różnie zaklasyfikowany (np. wyjście na basen - w zależności od tego czy chodzę okazjonalnie czy regularnie i mam karnet).

13. Sposób ewaluacji zajęć

Uczniowie wypełniają krótką ankietę <https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=LAH0qg22IEWUfZsHHwWTB7UB0cqOx4BCuv9egonHQvFUQUxZWkU2MlITQTFGVUMzR05ZOUIDUjZTSS4u>

Ankieta jest krótko, więc pracując w parze na jednym sprzęcie, wypełniają ją na zmianę.

Link do zduplikowania ankiety przez innego nauczyciela:

<https://forms.office.com/Pages/ShareFormPage.aspx?id=LAH0qg22IEWUfZsHHwWTB7UB0cqOx4BCuv9egonHQvFUQUxZWkU2MlITQTFGVUMzR05ZOUIDUjZTSS4u&sharetoken=bQumcwVvMeo2JC1yHyMS>

14. Licencja

CC BY-NC-SA 4.0 - Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Na tych samych warunkach 4.0 Międzynarodowe. [Przejdź do opisu licencji](#)

15. Wskazówki dla innych nauczycieli korzystających z tego scenariusza

Lekcja może być przeprowadzona w pracowni informatycznej na komputerach. Wówczas łatwiejsze będzie użycie arkusza kalkulacyjnego i można go również wykorzystać do pierwszej aktywności, jeśli uczniowie dobrze sobie z nim radzą.

16. Materiały pomocnicze

17. Scenariusz dotyczy Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej

Tak

18. Forma prowadzenia zajęć

stacjonarna